

Τιμές ενέργειας: Η Επιτροπή προτείνει επείγουσα παρέμβαση στην αγορά για τη μείωση των λογαριασμών των Ευρωπαίων πολιτών

Βρυξέλλες, 14 Σεπτεμβρίου 2022

STATE OF THE UNION 2022

Η Επιτροπή προτείνει επείγουσα παρέμβαση στις ευρωπαϊκές αγορές ενέργειας για την αντιμετώπιση των πρόσφατων δραματικών αυξήσεων των τιμών. Η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με τις επιπτώσεις μιας σοβαρής αναντιστοιχίας μεταξύ ζήτησης και προσφοράς ενέργειας, κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης εργαλειοποίησης από τη Ρωσία των ενεργειακών της πόρων. Για να αμβλυνθεί η αυξημένη πίεση που ασκείται στα ευρωπαϊκά νοικοκυριά και επιχειρήσεις, η Επιτροπή κάνει τώρα ένα επόμενο βήμα για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού προτείνοντας **έκτακτα μέτρα μείωσης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας**, τα οποία θα συμβάλουν στη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για τους καταναλωτές, καθώς και μέτρα για την **ανακατανομή των πλεονασματικών εσόδων του ενεργειακού τομέα στους τελικούς καταναλωτές**. Αυτό αποτελεί συνέχεια των προηγουμένων συμφωνηθέντων μέτρων για την [πλήρωση των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων αερίου](#) και τη [μείωση της ζήτησης αερίου](#) ενόψει του προσεχούς χειμώνα. Η Επιτροπή συνεχίζει επίσης τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της ρευστότητας των φορέων της αγοράς, τη μείωση της τιμής του αερίου και τη μακροπρόθεσμη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Το **πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών είναι η μείωση της ζήτησης**. Αυτό μπορεί να επηρεάσει τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και να επιφέρει μια συνολικότερη ηρεμία στην αγορά. Για την εστίαση στις ακριβότερες ώρες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο έχει σημαντικό αντίκτυπο στην τιμή, η Επιτροπή προτείνει την **υποχρέωση μείωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τουλάχιστον 5 % κατά τη διάρκεια επιλεγμένων ωρών αιχμής με τις υψηλότερες τιμές**. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν το 10 % των ωρών με την υψηλότερη αναμενόμενη τιμή και να μειώσουν τη ζήτηση κατά τις ώρες αιχμής. Η Επιτροπή προτείνει επίσης στα κράτη μέλη να **επιδιώξουν τη μείωση της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τουλάχιστον 10 %** έως τις 31 Μαρτίου 2023. Μπορούν να επιλέξουν τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη αυτής της μείωσης της ζήτησης, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν οικονομική αντιστάθμιση. Η μείωση της ζήτησης σε περιόδους αιχμής θα οδηγούσε σε μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου κατά 1,2 bcm τον χειμώνα. Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί επίσης βασικό μέρος της εκπλήρωσης των κλιματικών δεσμεύσεών μας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Η Επιτροπή προτείνει επίσης **προσωρινό ανώτατο όριο εσόδων για τους «υπο-οριακούς» παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας (κάτω από το οριακό κόστος)**, δηλαδή τεχνολογίες με χαμηλότερο κόστος, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια και ο λιγνίτης, οι οποίες παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο με κόστος χαμηλότερο από το επίπεδο τιμών που καθορίζουν οι ακριβότεροι «οριακοί» παραγωγοί. Οι εν λόγω υπο-οριακοί παραγωγοί πραγματοποιούν έκτακτα έσοδα, με σχετικά σταθερό λειτουργικό κόστος, καθώς οι δαπανηροί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής με αέριο έχουν αυξήσει την τιμή χονδρικής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνουν. Η Επιτροπή προτείνει να καθορισθεί το υπο-οριακό ανώτατο επίπεδο εσόδου σε 180 EUR/MWh. Αυτό θα επιτρέψει στους παραγωγούς να καλύψουν τις επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες τους χωρίς να υπονομευθούν οι επενδύσεις σε νέες δυναμικότητες σύμφωνα με τους στόχους μας το 2030 και το 2050 για την ενέργεια και το κλίμα. Τα έσοδα που υπερβαίνουν το ανώτατο όριο θα **εισπράττονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και θα χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν τους καταναλωτές ενέργειας να μειώσουν τους λογαριασμούς τους**. Τα κράτη μέλη που εμπορεύονται ηλεκτρική ενέργεια ενθαρρύνονται, σε πνεύμα αλληλεγγύης, να συνάψουν διμερείς συμφωνίες για τον επιμερισμό μέρους των υπο-οριακών εσόδων που εισπράττονται από το κράτος παραγωγής προς όφελος των τελικών χρηστών στο κράτος μέλος με χαμηλή παραγωγή

ηλεκτρικής ενέργειας. Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται έως την 1η Δεκεμβρίου 2022 όταν οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας ενός κράτους μέλους από γειτονική χώρα είναι τουλάχιστον 100%.

Τρίτον, η Επιτροπή προτείνει επίσης **προσωρινή εισφορά αλληλεγγύης πάνω στα υπερκέρδη που παράγονται από δραστηριότητες στους κλάδους του πετρελαίου, του αερίου, του άνθρακα και των διυλιστηρίων** τα οποία δεν καλύπτονται από την εφαρμογή ανωτάτου ορίου τα υπο-οριακά έσοδα. Η εν λόγω χρονικά περιορισμένη εισφορά θα συντηρήσει τα επενδυτικά κίνητρα για την πράσινη μετάβαση. Θα εισπραχθεί από τα κράτη μέλη επί των κερδών του 2022 τα οποία υπερβαίνουν μια κατά 20 % αύξηση του μέσου όρου των κερδών των τριών προηγούμενων ετών. Τα έσοδα θα **εισπράττονται από τα κράτη μέλη και θα ανακατευθύνονται σε καταναλωτές ενέργειας**, ιδίως σε ευάλωτα νοικοκυριά, σοβαρά πληγείσες επιχειρήσεις και ενεργοβόρες βιομηχανίες. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρηματοδοτούν διασυνοριακά έργα σύμφωνα με τους στόχους REPowerEU ή να χρησιμοποιούν μέρος των εσόδων για την κοινή χρηματοδότηση μέτρων για την προστασία της απασχόλησης ή την προώθηση επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακή απόδοση.

Σε μια **περαιτέρω παρέμβαση στους κανόνες της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας**, η Επιτροπή προτείνει επίσης την επέκταση της εργαλειοθήκης για τις τιμές της ενέργειας που είναι διαθέσιμη για την παροχή βοήθειας προς τους καταναλωτές. Οι προτάσεις θα **επιτρέψουν για πρώτη φορά ρυθμιζόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας κάτω του κόστους** και θα επεκτείνουν τις ρυθμιζόμενες τιμές ώστε να **καλύπτουν και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**.

Όπως [ανακοίνωσε](#) η πρόεδρος της Επιτροπής κ. **φον ντερ Λάιεν** την Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να επιδιώκει και άλλους τρόπους μείωσης των τιμών για τους ευρωπαίους καταναλωτές και την ευρωπαϊκή βιομηχανία και χαλάρωσης της πίεσης στην αγορά. Η Επιτροπή θα εμβαθύνει τις συζητήσεις της με τα κράτη μέλη σχετικά με τους καλύτερους τρόπους μείωσης των τιμών του φυσικού αερίου, αναλύοντας επίσης διάφορες ιδέες για ανώτατα όρια τιμών και ενισχύοντας τον ρόλο της ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ στη διευκόλυνση σύναψης συμφωνιών για χαμηλότερες τιμές με προμηθευτές μέσω εθελοντικών από κοινού αγορών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να αναζητεί [εργαλεία για τη βελτίωση της ρευστότητας στην αγορά για τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας στον τομέα της ενέργειας](#) και θα επανεξετάσει το προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι εξακολουθεί να δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να παρέχουν την αναγκαία και αναλογική στήριξη στην οικονομία, διασφαλίζοντας παράλληλα ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Κατά το έκτακτο Συμβούλιο Ενέργειας της 9ης Σεπτεμβρίου, οι Υπουργοί Ενέργειας των κρατών μελών ενέκριναν τις υπό εξέλιξη προσπάθειες της Επιτροπής στους τομείς αυτούς.

Ιστορικό

Η Επιτροπή αντιμετωπίζει το ζήτημα της αύξησης των τιμών της ενέργειας κατά το παρελθόν έτος, και τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει πολλά μέτρα σε εθνικό επίπεδο, τα οποία η Επιτροπή παρείχε μέσω της [εργαλειοθήκης για τις τιμές της ενέργειας](#) που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2021 και διευρύνθηκε την άνοιξη του 2022 με την [ανακοίνωση σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις στην αγορά και τις μακροπρόθεσμες βελτιώσεις στον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας](#) και το [σχέδιο REPowerEU](#). Η κατάσταση της αγοράς ενέργειας έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και την περαιτέρω εργαλειοποίηση των ενεργειακών της πόρων με σκοπό να εκβιάσει την Ευρώπη, γεγονός που επιδείνωσε την ήδη δυσχερή κατάσταση του ενεργειακού εφοδιασμού μετά την πανδημία COVID-19. Η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει νέες ελάχιστες υποχρεώσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου και στόχους μείωσης της ζήτησης για τη διευκόλυνση της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην Ευρώπη, και τα κράτη μέλη ενέκριναν ταχέως τις προτάσεις αυτές πριν από το καλοκαίρι.

Καθώς η Ρωσία συνέχισε να χειραγωγεί τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο, διακόπτοντας αδικαιολόγητα τις παραδόσεις στην Ευρώπη, στις αγορές επικρατεί μεγαλύτερη ένταση και νευρικότητα. Οι τιμές αυξήθηκαν περαιτέρω τους θερινούς μήνες, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν επίσης από ακραίες καιρικές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα, οι ξηρασίες και η ακραία υψηλές θερμοκρασίες είχαν αντίκτυπο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρική και πυρηνική ενέργεια, μειώνοντας περαιτέρω τον εφοδιασμό. Λόγω της κατάστασης αυτής που έχει δημιουργηθεί, η Επιτροπή προτείνει τώρα, με τη μορφή κανονισμού του Συμβουλίου βάσει του [άρθρου 122](#) της Συνθήκης, επείγουσα παρέμβαση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με κοινά ευρωπαϊκά εργαλεία για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών και των ανισορροπιών στο σύστημα μεταξύ προμηθευτών και τελικών χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας, με παράλληλη διατήρηση της συνολικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Δηλώσεις μελών του Σώματος των επιτρόπων

Η πρόεδρος, κ. Ούρσουλα **φον ντερ Λάιεν**, δήλωσε: «*Η ρωσική επίθεση και χειραγώγηση επηρεάζουν τις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές αγορές ενέργειας και πρέπει να είμαστε αποφασιστικοί στην αντίδρασή μας. Η Επιτροπή υποβάλλει σήμερα περαιτέρω προτάσεις τις οποίες τα κράτη μέλη*

μπορούν να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν ταχέως, ώστε να χαλαρώσει η πίεση που ασκείται στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Συνεχίσουμε να παραμένουμε ενωμένοι απέναντι στην εργαλειοποίηση του φυσικού αερίου από τον Πούτιν και να διασφαλίσουμε την ελαχιστοποίηση του αντίκτυπο των υψηλών τιμών του φυσικού αερίου στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας μας σε αυτούς τις έκτακτες περιστάσεις.

Ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος, κ. Φρανς **Τίμερμανς**, δήλωσε: «Αυτά τα άνευ προηγουμένου μέτρα αποτελούν αναγκαία απάντηση στις ελλείψεις ενεργειακού εφοδιασμού και στις υψηλές τιμές ενέργειας που πλήττουν την Ευρώπη. Η μείωση της ζήτησης είναι θεμελιώδους σημασίας για τη συνολική επιτυχία αυτών των μέτρων: μειώνει τους λογαριασμούς ενέργειας, τερματίζει την ικανότητα του Ρούτιν να χρησιμοποιεί αθέμιτα τους ενεργειακούς του πόρους, περιορίζει τις εκπομπές και συμβάλλει στην επανεξισορρόπηση της αγοράς ενέργειας. Η επιβολή ανώτατου ορίου στα υπερβολικά έσοδα θα αποτελέσει πράξη αλληλεγγύης από τις εταιρείες ενέργειας με ασυνήθιστα υψηλά κέρδη προς τους πελάτες τους που βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Πάνω απ' όλα, ωστόσο, η κρίση αυτή υπογραμμίζει ότι η εποχή των φθηνών ορυκτών καυσίμων έχει τελειώσει και ότι πρέπει να επιταχύνουμε τη μετάβαση προς τις εγχώριες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.»

Η κ. Κάντρι **Σίμσον**, επίτροπος Ενέργειας, δήλωσε σχετικά: «Προβαίνουμε σήμερα σε μια επείγουσα παρέμβαση στον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας ανώτατα όρια στα έσοδα για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλότερο κόστος και επιτρέποντας τη λήψη έκτακτων μέτρων για τη ρύθμιση των τιμών για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Αυτό θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αντλήσουν και να ανακατευθύνουν έσοδα σε όσους τη δύσκολη αυτή περίοδο έχουν ανάγκη, χωρίς να υπονομεύεται η μακροπρόθεσμη λειτουργία της αγοράς».

Ο επίτροπος Οικονομίας κ. Πάολο **Τζεντιλόνι**, δήλωσε: «Η πρότασή μας για εισφορά αλληλεγγύης από τις βιομηχανίες ορυκτών καυσίμων θα διασφαλίσει ότι θα αντιμετωπίσουμε την τρέχουσα ενεργειακή κρίση με πνεύμα δικαιοσύνης. Σε αυτούς τους εξαιρετικά δύσκολους καιρούς για τόσους πολλούς πολίτες και τομείς της οικονομίας, οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων απολαμβάνουν ασυνήθιστα υψηλά έσοδα. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να συνεισφέρουν το μερίδιό τους αναλογικά για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών και των τομέων που έχουν πληγεί σοβαρά, καθώς και για τη στήριξη των επενδύσεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για την ενεργειακή απόδοση. Απέναντι στην εργαλειοποίηση της ενέργειας από τον Πούτιν, χρειαζόμαστε μια συλλογική προσπάθεια αλληλεγγύης προκειμένου να οικοδομήσουμε μια ασφαλέστερη και πιο βιώσιμη Ευρώπη»

Για περισσότερες πληροφορίες

[Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με επείγουσα παρέμβαση για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις — Σημείωμα](#)

[Ενημερωτικό δελτίο](#)

[Ομιλία της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν για την κατάσταση της Ένωσης το 2022](#)

[Εναρκτήριες παρατηρήσεις του εκτελεστικού αντιπροέδρου κ. Timmermans και της επιτρόπου κ. Simson](#)

IP/22/5489

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Family looking at bills](#)